

Rentebeleid ECB maakt juist groene stroom fiks duurder

Hoek van Holland met op de achtergrond windmolens. Door hoge rentes is investeren in windenergie erg duur. FOTO ANP

Trouw 230623 P14

Verduurzaming •

Investeren in groene stroom is een stuk minder aantrekkelijk nu de Europese Centrale Bank de rente maar blijft verhogen.

Dirk Waterval
redactie duurzaamheid&economie

De strijd die de Europese Centrale Bank (ECB) voert tegen inflatie kan de energietransitie in de weg zitten. Daarvoor waarschuwt universitair docent Friedemann Polzin van de Universiteit Utrecht in economenblad *ESB*.

Om de prijsstijgingen in de eurozone de kop in te drukken, heeft de ECB zijn belangrijkste rentestanden in korte tijd met 4 procentpunt verhoogd. Hoogstwaarschijnlijk komen daar later dit jaar nog nieuwe verhogingen bovenop.

Een hogere rente maakt het voor bedrijven en consumenten duurder om aan geld te komen, waardoor de economie en dus de inflatie zou moeten afkoelen. Alleen komt de hogere rente niet overal even hard aan. Die

verschillen spelen bijvoorbeeld in de wereld van de energievoorziening.

Meer dan kolen- en gascentrales zijn windmolens en zonneparken namelijk gefinancierd met geleend geld. Als de ECB de rente verhoogt, nemen de totale investeringskosten voor groene stroom een stuk sneller toe dan die voor grijze stroom.

De precieze effecten heeft advieskantoor Berenschot onlangs op een rijtje gezet: in Nederland komen de groene investeringskosten tot aan 2030 naar schatting 17 miljard euro hoger uit door de gestegen rente. Dat gaat overigens niet alleen over windturbines en zonneparken, maar ook over investeringen in aardwarmte en warmtepompen. Voor elke extra procentpunt aan rente die de ECB nog doorvoert, stijgen de totale kosten de komende jaren met 6 miljard euro in Nederland.

Ironisch

Een derde van de Nederlandse duurzame energiebedrijven merkt dit nu al aan zijn financieringsmogelijkheden, bleek vorige week uit een rondvraag van de Nederlandse Vereniging van Duurzame Energie. Nog eens een derde van de bedrijven merkt het nu

nog niet, maar verwacht binnenkort wel moeilijker aan geld te komen.

Waarom worden juist duurzame initiatieven zo hard geraakt door de rente? "Bij een windmolen of zonnepark zitten bijna alle kosten in de aanschaf", verklaart onderzoeker Polzin. Consortia van projectontwikkelaars en banken steken veel geleend geld in de aanschaf en installatie, maar als de molen eenmaal draait of de zonnepanelen eenmaal liggen, vallen de kosten in onderhoud mee.

Bij een gas- of kolencentrale zitten de kosten veel meer verspreid over de levensduur, alleen al omdat er constant nieuwe brandstof ingekocht moet worden. Die kosten rekent de centrale door aan de afnemers en hoeven niet met geleend geld betaald te worden. Per kilowattuur is grijze stroom daarom heel wat minder rentegevoelig.

Ironisch is het wel, dat uitgerend duurzame energieopwekking last heeft van de strijd tegen inflatie. Het was namelijk juist de Europese afhankelijkheid van fossiele energie die ervoor zorgde dat de inflatie zo opliep. De gasprijs schoot vorig jaar naar recordhoogte toen de Russische president Vladimir Poetin de gas-

kraan dichtdraaide, of dat mee dreigde. Om uiteinde werken in de prijzen van dere producten zoals ete en verpakkingsmateriaal.

Eurobonds

Polzin vindt het logisch d de inflatie te lijf gaat met re gingen, de bank moet nu zorgen voor prijsstabiliteit zin draagt wel enkele op aan om de energietransitie schermen. "Zo zou de Euro missie de prijs van CO₂-en ger kunnen zetten."

Een andere mogelijkheid staten weer samen garant voor nieuwe obligaties tege rente, net zoals tijdens de sis. "Die 'eurobonds' zouden leen te gebruiken zijn vo investeringen", oppert Polz

Rens van Tilburg, direct denktank Sustainable Fir (SFL), pleit voor een nieuw strument vanuit de ECB. "ciële banken zouden dan financiering krijgen van maar alleen als zij dat geld koop doorlenen aan bedrij duurzame dingen mee doe